

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO „SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA DRUŠTVA“

XXVI. LETNIK ————— 1926 ————— ŠTEV. 1

ETNA.

Dr. Josip Ciril Oblak.

(Odlomek iz potopisa, ki ni potopis, nego popotna študija.)

... Bili smo že na povratku v domovino. O domovna! Toli ljubljena in tolikokrat imenovana v mislih na potu! Ali je človek, ta nazovi — gospodar vse žive in mrtve prirode, res najbolj prikovan na fisti košček zemlje, ki ga je rodil, kjer je preživel svojo zorno mladost? Domovina — ni fraza, bratje, domovina je sila, je moč elementarna in demonska! Pa naj ti je tekla zibel pod visoko goro ali gori na vedri planini, ob sinjem morju ali pa v nižini — pustinji, ali kjerkoli na tej božji zemlji, ki ni nikjer pusta in se kaže vsepovsod kot del veličastnega stvarstva vsakemu, kdor razume knjigo prirode in zna tolmačiti njeno tajinstveno vsebino... Niso to »rahle vezi« — kakor se to reče tako vsakdanje — vezi, ki te navežejo na to rodno zemljo — ne! To so vezi iz železa! Vendar je ta navezanost na rodno krajino ena najvažnejših strani psihe človeka; ta ga povzdiguje nad ostala živa bitja, nad celo prirodo, kateri gospodarji v svoji — nesvobodi... To čuti najbolj in v vsej elementarnosti samo — popotnik.

Domovina — kolikokrat sem se te spomnil na potu in kako si mi zasijala pred očmi, ko smo stopili, prihajajoč iz afrikanskega Tunisa, v Trapani na — sicilijanska tla! In vendar, kako daleč si tedaj še bila od mene! Pa se mi je le zdelo, kakor da sem že pred durmi te svoje ljubljene zemlje — vsaj pot je bila obrnjena nazaj proti njej...

Tedaj smo imeli za seboj že čudovito, deloma kolesarsko, deloma planinsko turistično turo iz Genove ob celi zapadni strani Italije do Neapolja, odtod v Sicilijo in preko nje v Afriko (Tunis) in zopet nazaj v Sicilijo.

Iz Palerma, tega rajsko ležečega obmorskega vele mesta siciliskega ob vhodu v naravni vrt »zlate školjke« (conca d'oro) pod gorami, ki so tukaj sicer tako slične našim, zlasti goriškim, nas je vodila pot iz Palermске luke, ki me je spominjala na Neapoljsko

— brez Vezuva seveda — ob severnem sicilskem obrežju Tirenskega morja nas je vodila pot v Termini. Na eni strani morje, na drugi pa nebotične gore, smo bežali na svojih vehikljih, kakor veter po razmeroma ozkem pragu pod gorami; njihova višina sega sicer le do 1200 do 1300 m, a vendar se ti kažejo — naravno! — od obrežja morja, ki je komaj nekaj metrov vzvišeno nad morsko gladino, kot velikani. In nedaleč pred gorskim mestom Termini se mi je nudil v neko stransko dolino pogled, kakor da bi pogledal od Dovjega proti Vratom in Luknji. Le oranže, trte in limone ob potu so me opominjale, da nisem v gorenjskih planinah, nego v »deželi, kjer citrone cveto«... In pa ta mehki zrak, ki po njem slovi predvsem Palermo v zatišju svoje globoke luke! Ta pa je bila zdaj že precej daleč za nami...

V Termini bi bila po zračni črti absolvirana dobra tretjina severne obale (računjeno od Trapani, ki leži nekako v zahodnem oglu kolosalnega trikota Sicilije). Tedaj pa mi je šinila v glavo misel, da prerežem od tu Sicilijo počez čez sredo ter proderem skozi njeno srce (Caltanissetta) v južni ogel njenega trikota. Zbogom, domovina! Čakala me boš še kake tri tedne! Kajti moja pot se je obrnila ravno v nasprotno smer od Tebe — na jug! In zapeljali smo v gorsko dolino reke Torto, sicer ne široko, a vendar toli bujno, rodovitno in bogato, da bi jo lahko primerjal z Banatom. Zopet sem videl zlata žitna polja in razumel sem, zakaj se označuje Sicilija kot žitnica Italije, ki pa ji je bolj mačeha nego majka — zanimivo poglavje, ki pa ni tolikanj za »Planinski Vestnik«...

In smo križali to žitnico ter prerezali to čudovito planinsko deželo, da smo konečno dospeli v južni ogel tega kolosalnega trikota, ki ima svojo staro zgodovino in ki je bil torišče homatij in bojev, razdeljen na več gospodarjev in tudi več narodov.

Na tem trikotniku so se križale razne kulture: grška, rimska in arabska. Tu je živela tudi Španija in njeni kralji svoj veliki čas. To nam kaže zlasti Palermo še danes tudi na zunaj po svojih kolosalnih spomenikih španske kulture in po slogu znamenitih svojih zgradb. »La felice!« —

Sicilija ni več otok — kakor navadno nazivljamo pod tem imenom neko razmeroma malo stvar sredi vode — to je dežela, to je del sveta, ki pa je ločen samo po ozki Mesinski cesti od Italijanskega polotoka.

In smo bili v srcu Sicilije, krasnem gorskem mestu nad dolino reke Salso, ki že ubira svojo pot z gora proti južni strani otoka. In tudi mi smo se tu prevalili na nasprotno stran, potem ko smo spoznali najznamenitejše celinsko sicilijansko mesto Caltanissetto z

njegovimi 30.000 prebivalci. V dalji z vzhodne strani (v zračni dalji 20 km) nas je pozdravilo najzanimivejše, skoro 1000 m visoko ležeče orlovsko gnezdo — starodavno mesto Castrogiovanni, prava središčna točka Sicilije, »il cuore della Sicilia«, tudi »poppek Sicilije« imenovan. Po svoji dominantni legi eno najzanimivejših mest na svetu!

Ko sva se s prijateljem povzpela nad mesto na vrh Sv. Julijana (727 m), pa se nama je v ozadju onega orlovskega gnezda izza gora zasvetila bela glava, največja prirodna znamenitost tega otoka — dom ciklopski, sam Ciklop nad gorami, visoki Etna... Občutek prvega pogleda nanj pozna samo pravo popotniško srce... Pozdravljen!

S platoja Caltanissetskega sva rezala Sicilijo dalje. Mesta S. Cataldo, Seradifalco, Canicatti — sama gorska gnezda so se vrstila; pot je jela padati in padati in v zraku je bilo čutiti, da se zopet bližamo obali Sredozemskega morja. Pokrajina je izpremenila svoje lice in zopet mi je naša domovina — ona kraška, neodrešena — tako živo stopila pred oči. Zlasti še potem, ko smo dosegli razmeroma majhno, a znamenito obmorsko mesto na južnem bregu Sicilije: Licato, za njo Terranovo, in ko smo potem rinili zopet v stran od morskega brega v zmerno hribovje, kjer smo zrli mesta v toli romantični in zanimivi legi, kakor Comiso, Raguso in Modico, da mi ostanejo za vedno nepozabna, posebno zadnji dve. Pokrajina pa je čisto kraška. Da nisem videl še gori nad Licato vmes žveplениh rudnikov, bi se hipno komaj zavedal, v čem naj bi našel razliko. Precej veliki mesti Ragusa in Modica (od 35.000 do 50.000 prebivalcev), ležeči deloma v romantičnih soteskah, deloma nad soteskama ob strmem bregu, sta mi vsekako postavili borni naš Kras s tistimi malimi seli zopet v ozadje. Od povsem celinskega, gorskega mesta Modice smo presekali dalje po celini velik ovinek železne ceste, ki krene od tu zopet k morju, ter dospeli skozi mesta Spaccaforno, Rosolini in Noto po valoviti pokrajini precej istega kraškega značaja v ravnino — na zahodni sicilijski breg v eno najslovitejših mest v zgodovini človeštva — v Syracuse. Nova današnja Syracuse zavzema le deloma teritorij stare grške kolonije in poznejšega milijonskega velemesta, ki je ležalo ob bregu; glavni del nove Syrakuze pa si je izvolil slikovito lego na otoku, zvezanem s celino s čisto ozkim mostom, tako da niti ne opaziš, da je to otok, ne pa le v morje porinjen rtič, polotok. Sicer znamenita nova Syrakusa šteje danes le okoli 30.000 prebivalcev.

Tam na gričevju, oziroma na le malo dvignjeni visoki planoti nad njo, pa se je košatila nekdanj ponosna in bogata od dorijskih Korintijcev ustanovljena, nad milijon ljudi broječa veletrdnjava v

krogu, obdana s 33 km dolgim okrožnim zidom. Na prvi pogled skoro ni sledu te stare slave. Toda tu je danes na prostem ležeči, rekel bi, skoro »prirodni muzej« rimske in grške kulture obenem pod milim nebom. Drug poleg drugega ležita docela ohranjeni grško gledišče (iz 5. stoletja pr. K.) in stoletja pozneje za časa Augusta nastali rimski amfiteater, dva grandiozna spomenika stare kulture: grško tretje največje izmed vseh grških gledišč. Poleg njih »Latomia del Paradiso«, kamnolom tako kolosalnega obsega s takimi scenerijami, kakor ti jih nudi le visoki alpski svet, potem še druga dva kamnoloma »Latomia dei Cappuccini« in »di Santa Venere«, vsi obdani z najbujnejšo južno vegetacijo, stari spomeniki stare syrakuške slave, tako orjaški kakor največja prirodna čudesa! Kolosalni tempelj Diane, izpremenjen in prezidan v katoliško cerkev v mestu, zunaj mesta nad izviro m Kyane, edinim evropskim najdiščem papyruša (ki pa skrbno čuvan raste tudi ob izviru Aretuse prav v mestu), Olimpieion (Zeusov tempelj), tu katakombe Sv. Ivana (izmed najznamenitejših te vrste na svetu), v mestu samem zopet poleg krščanskih spomenikov spomeniki slavnega Syrakužana Arhimeda — tako leži pred teboj zgodovina tisočletja...

In taka je malodane vsa Italija — ta blažena in tako edina dežela na svetu! Svojo zgodovino, ki je obenem zgodovina človeštva, vklesano v kamen, ima ona v svojih spomenikih, ki govorijo glasnejši in razločnejši jezik kakor vse zgodovinske knjige sveta. Sicer tako revna, je vendar tako bogata po tej svoji večni knjigi, ki jo hodi čitat ves svet, od katerega živi. Svet strmi nad njeno veličastno vsebino, bednemu narodu tod pa je — molzna kravica.

Poln zgodovine in umetnosti, sem se obrnil iz Syrakuze na sever gori ob vzhodni obali proti vzhodnemu oglu, kjer leži nesrečna Mesina — oj, kje si še! In kaj leži še vse med teboj in Syracuso!

Povse obyladanega in zaverovanega v zgodovino človeške kulture, me je vozečega se ob morski obali nad široko in globoko luko mesta Auguste mahoma zdramila grandiozna slika. Z višine nad ne posebno simpatičnim, precej obsežnim jezerom Lentinskim z umazano plitvo vodo, pravim gojiščem malarije, se ti odpre pogled v precej široko, blagoslovljeno ravnino — največjo v Siciliji — Piano di Catania, kjer se stekata dve precejšnji reki, prihajajoč iz osrčja gorate Sicilije. Onstran te ravnine pa ti zapre pogled kolosalna temna masa, s snegom venčana, po svoji ogromnosti tako mogočna, da kar obstrmiš in ne utegneš iskati v tej tudi sicer tako zanimivi sliki vabljivih detajlov. Ne zavedaš se, kdaj te je hlaçon prepeljal preko te šiirne ravni prav v podnožje tega velikana onstran reke Simeto na najspodnejšo temno teraso te grozno veličastne mase —

v velemesto Catanio, drugo največje po Palermu. Zapeljali smo se na vulkanska tla. Cela ta velika Catania leži na strjenem valu lave, po velikem delu tudi sama sezidana iz lave... Pod Etno smo!

(Dalje prih.)

PLEZALNI ZAPISNIKI † DR. KLEMENTA JUGA.

Predpomnja. — Velike počitnice l. 1924 je dr. Jug iznova porabil, teden za tednom, za plezalne ture v vzhodnih Julijskih Alpah. Potek teh tur si je sproti zabeleževal. Ti zapiski so se našli pri ponesrečencu († 11. avg. 1924). Njegovi prijatelji so oskrbeli prepis. Zapiske objavljamo neizpremenjene.

Uredništvo.

Pisal Kajzelju, Volkarju in Zorkotu, da naj bodo 16./VII. v Vratih.

16./VII.— Aljažev Dom. — Nikogar ni! — B a b e ! Kajzelj mi je dal besedo, da pojde, je bil dolgo časa po Triglavu s smučmi, potratil je čas, sedaj se pa mora iti učiti, mesto da bi pravočasno pazil, da bo ob času mož na mestu. Če je hotel čas tratiti ali pa se ima sedaj učiti, bi me moral obvestiti. Rožman reče »prav je«, ko se mu da naloga, ker disciplinirano čuti..... Drugi pa vidijo le sebe, mesto skupne naloge dolžnosti do drugih. Volkar je šel preje na Široko Peč in si ranil kolena, da ne more plezati. Sedaj sem sam, ko potrebujem tovariša. — — — —

In kako mirno se še babe izgovarjajo in mislijo, da je dovoljeno. Ko si dal besedo, bodi na mestu! Pišem Rožmanu, naj pride sedaj, mesto kot tretji.

— — — »Nič spal. Kako je postelja trda!«. »Pojdi no.« »Bod no tih!« »Ah, ali ti kaj spiš, jaz nič!«

To so pogovori turistov, ki so spali z njim na skupnem ležišču in celo noč javkali in tožili. To mi je povedal pozneje.

17./VII. — Dež, prisiljeno letovišče, kako pusto! Kako morejo gotovi ljudje cele mesece tako preždeti in čas uničevati? Zorko primahal, vso noč je hodil. On je držal besedo brez obljub — tedaj za poskušnjo! Sam še ni plezal. — — Triglavska stena. Vstop pri levem žlebu v desni žleb. Lani napačno popisal vstop v steno. Do vstopa smo splezali po z ruševjem porastlih skalah. Kmalu nad potjo čez Prag, potem kota zavije v levo proti Pragu — — — na desno po stezi proti Luknji. Žleba ni težko najti, ker se nagiba na desno; potem po žlebu in desno v stolpasto pečino, ter po silno krušljivem skalovju (po pečeh) v dežju in megli na vrh stolpa, potem ko lani do žleba ter po njem do črne stene. Potem na levo od žleba (dobro razčlenjena ter ne strma a mokra) zašli v težko skalo;

Zorko je splezal na neko polico, od koder ni več mogel ne gori, ne doli. Jaz sem zato šel v desno ter splezal po skrajno strmi, nerazčlenjeni in mokri skali brez oprimkov; visé na majhnih robovih sem splezal navzgor do poličice, potem do neke prevese z dvema oprimkoma, ki sta mi pa pomagala (dasi s skrajnim in mučnim naporom) preko nje na visečo teraso nad steno. Potem sem vrgel vrv Zorkotu, ga zavaroval s klinom (navežal samega sebe) ter ga potegnîl preko dvojne prevese. Prišel je ves popraskan čez. Nato na levo ob snežišču izstopili (lahko!) ravno pri izstopu Tumove, le da od druge (desne) strani grebena. — Od terase do glavnega stebra na desno široka, a vegasta terasa.

Opis stene; opis vzgoje novinca. Najprej plezal s čevlji, da je potem začutil sigurnost, ko je obul plezalke. Razlagal mu obliko stene. Nastopi energični in tovariški navežejo tovariša na tebe.

Vstopili v steno ob 9. uri — ob 6¼ že v Aljaževem Domu. Dve uri zamudili samo pri reševanju iz slepe stene.

18./VII. — Zorko bi rad še plezal — gdč. Alma je proti. Nemoško, da se je udal! (Pridiga!) Jaz pa zacelim prste. Z Zorkotom in gdč. Hrastovo v Luknjo (dež). (Škoda, da ni znal nihče kleti, da bi ga pregnal). Po Bambergovi poti (»po voglu«) na Triglav v dežju in megli. Gori se krepčali in čakali lepega vremena, nato pa se ločili. Onadva sta še ostala gori, ter drugi dan v Trento. — jaz pa ob ¾ 7 h odšel in ob 9 h v Aljaževem Domu, kjer sem dobil Preveca in Skoka. Razlagal jima potrebo po smotrenem plezanju, ker se z razumom obvlada položaj, ne pa se zaganjati brez razsodka, da se prepusti rezultat usodi mesto lastni volji. V naravi je dan le ali možen prehod ali nemožen. Nevarnost je le subjektivna v tem, da ali oseba radi skrčene duševne sile pride na nemožne prehode, ali pa da na možnih prehodih omahne tudi iz osebne nezmožnosti.

19./VII. — Dež. Dolgčas. Vendar je odšel Skok s tovarišem De Reggijem proti steni (Tumova smer), Prevec in jaz sva pa šla v desni visoki ledeni žleb. Vsa premočena sva sekala stopinje po strmem in trdem snegu počasi, ker je Prevec svoj čepin posodil Skokovemu tovarišu. Megla je ovirala pogled, da si nismo mogli ogledati stene. Žleb sam pa je najbrže dobro prehodan (ne strm, razčlenjen itd.), le vstopa vanj ni. S snega ni mogoče prestopiti v skalo, ker je globoka (20 m) in široka špranja vmés. Stena pa je navpična in gladka. Od strani pa se ni dalo priti v žleb. Zato se vrnila v Aljažev Dom, kjer sva že našla Skoka in njegovega tovariša. (Sta le nekaj kamínov preplezala — radi dežja v čevljih). Preoblekli se in oprali ter dali sušit.

20./VII. — Srednje lepo vreme. Prevec, Skok, De Reggi in jaz odšli ob $\frac{1}{2}$ 7 h proti steni. Vstopili ob 8 h pri vstopu v nemško smer. Plezali smo po desni strani žleba skozinskoz (nismo vstopili v žleb). Skala je dobra, ponekod je bilo treba iskati prehodov po tesnih policah in podobnem, a dospeli smo hitro do pod stolpa. Tam na desno v žleb, od desne strani na vrh stebra, po grebenu v steno in navzgor po skalah in dveh kaminih (plitvih, a z dobrimi oprijemki) gori do žleba na levo (nad spodnjim, a nepristopnim žlebom) po snegu in žlebu gori do srede črne stene. Jaz sem hotel steno rekognoscirati, šel ob levi strani žleba nad snežiščem do mesta, kjer se začenja žlebič pod črno steno in se končuje nad prepadam koncem sneženega velikega žleba. V ta žlebič pa nisem mogel prestopiti, ker se nisem mogel držati na slabem oprimku in stopinji. Že sem stegnil nogo s stene žleba v žlebič, ko sem začutil polzenje s stopinje v prepad. V zadnjem hipu sem se potegnil nazaj in se vrnil z nogo na prejšnje mesto. Nato šli na levo in po skalah navzgor, obšli nekak prag ter prišli pod črno steno, pa jo spoznali za neprestopno. Zato spet nazaj, po prodasti polici na levo in po sitnih skalah navzgor. Hoteli se izogniti težkemu prehodu po ploščati steni, koder sem jaz plezal 17./VII., ter šli desno od tega po bolj razčlenjeni, a silno strmi skali, tako da smo med plezanjem pretežno v znak viseli, kar je mučno, naporno in radi razpokanih oprijemkov nevarno. Posebno pa je šla huda, ko se je bilo treba čisto vznak poriniti pod previsi na desno, ne da bi se mogli dobro držati na nezanesljivih oprijemih. — Od tam na gručasto teraso pod zadnjo črno steno. Pod njo po ploščah do stebra ter jaz z De Reggijem in za nama Skok koj po voglu stebra po silno eksponiranih (gladkih, skrajno strmih, nerazčlenjenih) mestih navzgor do tesne police, ki je vedla na desno ven v steber in po njem navzdol. Preveču pa smo svetovali, naj gre že spodaj ven na desno in po policah navzgor. Po tesni polici šli navzdol proti sredi stebra in prišli skupaj s Prevcem. Potem po srednje razčlenjeni steni z redkimi, a dobrimi oprimki do police s klinom. Na levo navzgor (jaz v lanskem opisu zmotil in to polico postavil nad peč). Tu smo prišli na smer lanske poti. Spet po enaki steni navzgor do vrvi in v poč. Ta poč pa je letos izgledala povsem drugače, nego se je spominjam od lani. Že vstop je bil drugačen in bolj oddaljen od mesta z vrvjo, nego lani (mogoče je del pečin odpadel). Po počii do vrha, ki je povsem drugače izgledal. Nove zagvozdene skale, voda izjedla nove stope in oprijeme na skali (ki je bila lani suha), tako da smo z nahrbtniki in vrvjo čez prišli. Splezali na polico ter se nič zavarovali. Plezali izlahka. Izbočena skala kaže le še majhne sledove. Da smo na lanski poti, sem spoznal šele po svojem klinu, ki

sem ga našel na polici. Najbrže sem imel prej tudi napačno in pretirano predstavo o tem, ker je bilo prvo plezanje, misel na nevarnost itd. Vsekakor je bila letos pač lepše prestopna. Kaka bo pozneje, ne vem, bržkone pa bo vedno lažja, ker erozija je tu močna (padajoče skale in voda) in je skala izpostavljena spremembam. Od prestopa naprej smo kar drveli, ker nas je noč preganjala. Po zajedi (žlebiču) do police in po žlebu mimo previse na Kugyjevo polico. Ob 9. uri zvečer na tej. Plezali torej 13 ur, ker smo bili štirje (čakanje na tri tovariše, večja zamuda nego na enega), dalje ker sem jaz vso steno pregledoval in gledal, kje so možni prehodi. Ob 10. uri na Kredarici, tam povečerjali, nato ob 11. uri odšli v Aljažev Dom z lučjo (rabili 3 in pol ure). Kako tovariši disciplinirani!

Volkar pleza iz strasti, zato po nevarnosti omaga. Iz strasti tudi govori veliko. Jaz ne govorim rad veliko (pred turo sploh ne), ne plezam iz strasti, marveč iz odločnosti. Ko se odločim, se do skrajnosti ne umaknem. Zato jaz obvladam položaj, plezam, verujem vase in vse z razumom, medtem ko Volkar kar gre, kakor ga neso strasti. Kjer mu more pomagati instinkt, je dober, kjer pa bi bil potreben razum (zavarovanje: težka komplicirana mesta), pa odpove. Radi strasti je tudi egoist in do drugih brezobziren. Izkušnje so ga naredile previdnega s strahom, ter ga s tem podredile. To in pravična kritika sta ga pripravila, da je v potrebi kot odvisen obvladal svoj temperament, sicer pa je stari bahavi Volkar. Iz strahu se je podredil, ne iz discipline.

Strast.

Kaprice, trma, brezrazumnost.

Volja, odločnost (smotrena). Le ta je pogoj discipline, medtem ko je kaprica samovoljna, strast pa brezciljna in profiorganizatorična. Kako prevzgojiti v turistiki strast in trmo v voljo? Vse drugo je lažje: turisti, ki iščejo v turi užitka, lepote, zadovoljnosti — te vodi interes časti. Torej iz individualnih vzrokov. Ti so tudi težko prevzgojilivi v odločne disciplinirane.

Discipliniranost: znak močne volje. Ker iz volje in odločnosti se človek vestno sam sebi podredi zmožnejšim. Disciplina seve ni pokorščina. (Dalje prih.)

BLEGAS OD ZAPADNE STRANI.

Vilko Mazi.

Če si že v Poljanski dolini in nisi tiste sorte, da bi gledal hrib samo od spodaj, potem ne boš šel mimo Blegaša, te domene Tavčarjevih junakov. Skoro iz vsake zaseke vidiš to ogromno

kopico, ki te s svojim golim temenom vabi k širokemu razgledu. Iz Poljan vodi baje izvrstno markirana pot, ki je bila že več ali manj opisana po raznih slovenskih listih. Hodil je še nisem, toda že pogled na špecijalko ti pove, da se ob belem dnevu preprašaš malodane do vrha, ki ga odtod dosežeš z iztočne strani.

Manj znana pa je nemara pot po zapadnem pobočju, ki se ga, kakor znano, dotika nova državna meja in ki je bilo nekaj časa po prevratu scela v italijanskih rokah. Imel sem baš priliko, da sem jo mahnil na Blegaš s te strani in morda ne bom dolgočasil dragih čitateljev, ako nekoliko orišem to svoje prvo romanje na očaka Poljanske doline.

Lepi dan me je zvalil, da sem ob petih popoldne sedel v Žireh na kolo. Gospa Bahačeva mi je bila založila nahrbtnik skoro za dva dni z različnimi pozemskimi dobrotami; sam sem dodal še, kar mi je bilo potreba, in tako me je nesel »konjiček« po gladkih vijugah, mimo porušenega jeza žirovske elektrarne na Fužinah, čez Trbijo na Hotavlje. Tu sem zavil na levo skozi vas ter nameraval spraviti kolo v kaki hiši, da bi jo mahnil potem peš po Voljaški grapi na Leskovicu (804), kjer sem hotel prenočiti. Prijazen možakar, ki sem ga srečal v vasi, pa mi je dal boljši svet, naj se rajši peljem po cesti na Kopačnico, kar je sicer znaten ovinek, na kolesu pa še vseeno dobiček za noge in pleča. Pogledal sem še enkrat na karto in videl, da ima mož prav. Kdorkoli je bil, bog mu daj zdravje! Hvaležen mu ostanem za ta srčkani kot poti ob razposajenem potočku med šiljastimi vrhovi, ki so se še do pasu grelj v solncu.

Vstavil sem se šele na kamenitem mostu, odkoder je samo še dober kilometer do meje. Tu se mi je razgrnila vsa pot, ki me je še čakala gori čez peščenik na Leskovicu in dalje po gozdu na vrh, ki je bil še ves oblit od žarke luči nebeškega romarja Heliosa. Pri mostu zavije ozka cesta v streljaj oddaljeno vas Kopačnico tik ob žuborečem potočku. Peljal sem se še kilometer daleč, potem pa se je mahoma dvignila pot v strmino in moral sem pustiti kolo v najbližji in menda poslednji hiši tiste tesne grape.

Ura je bila natančno šest, ko sem oprtal. Pol ure kasneje sem bil že na peščeniku, odkoder sem zagledal Leskovicu s slokim zvonikom nad župniščem, raztreseno po brdu vrh plodnih njiv in senožeti. Do vasi je bilo še četrť ure. Ker se mi ni nikamor mudilo, sem odložil nahrbtnik in nameril daljnogled na bližnje vrhove. Kar me iznenadi glas za hrbtom: »Odkod in kam, gospod?« Dva finančna stražnika sta me premerila od nog do glave in škilila nekam nezaupno na moj debeli nahrbtnik. Oho, tu mora biti zopet blizu meja, pa sem jima nemara zbudil sum tihotapca. No, mogel sem se jima kar trikrat

legitimirati: s planinsko, železniško in oficirsko izkaznico; ni vrag, da ne bi držalo. Seveda služba je služba in človeku ni na nosu zapisano, kdo da je. Gospoda sta bila jako dostojna in vljudna in sta mi še točno razložila glede prenočišča. V Leskovici da ni prav za prav nič in da, če sem se že zapičil na solnčni vzhod z vrha, naj jo poberem koj dalje mimo Hajnriharjeve žage, ki stoji kake pol ure nad vasjo. Tam da mi bodo delavci pokazali pot k pastirski koči, ki je pol ure pod vrhom in jo bom mogel doseči še do noči. Šlo je torej še za dve uri hoje, ki bi mogla biti v zgodnjem jutru po temnih in neznanih gozdovih mnogo neprijetnejša nego zdaj in bi utegnil po vsej priliki še zamuditi vzhod, ako bi me zaneslo s pota.

Čas mi je postal drag. Brez oklevanja sem zadel nahrbtnik in jo krepko rezal po zloznem kolovozu nad globoko Voljako, ki se mi ni videla odtod nič kaj vabljiva. Tam za ovinkom se je prikazalo visoko poslopje z belo streho. Žaga je zapela. Glej ga spaka, kdo bi si mislil, da je tu gori, skoro pod samim vrhom prava pravcata vodna žaga. Pa kako pogumno je skakala, krotka! Potov pa od tu, kolikor hočeš. »Vsi drže na Blegaš«, mi je lakonično odvrnil star žagar. To je morda res, ali pa tudi ne, zakaj kolovoz, ki sem si ga izbral, bi me mogel zapeljati vse kam drugam nego na Blegaš, da se nisem instinktivno držal prave smeri.

Križ božji, koliko je tukaj drv! Lepih in suhih bukovih drv, da bi jih imela vsa Ljubljana dovolj za eno zimo in še za druge pol. V neštetih dolgih in visokih skladanicah čakajo na oglarje, ki imajo tam okoli pol tucata kolib. Tačas ni bilo tam žive duše. Najbrž imajo svojo sezijo. Mimo praznih ogljišč je curljala voda po lesenih žlebih.

Kaj, če bi se stisnil kar tu v kako kolibo? Voda je pri roki, drva tudi, drugo imam sam. Bog znaj, kje je še tista pastirska koča? Tema me bo zajela, preden jo najdem. Ni dosti manjkalo, da nisem ostal pri tej vabljivi misli. Toda vseeno je prijaznejše, če imaš »družbo«, se je zganila nova misel in me pognala dalje. Pustil sem pot, ki se mi je zdela, da pelje predaleč na levo, in sem jo kar po celem pobral vkreber. Samo da pridem čimprej iz gozda! Tupatam me je oplazila veja, včasih sem cepnil preko kake navlake in se trudoma pobral. Naposled se je zasvetlikalo med debli — odnesel jo bom! —

Prišel sem na široko jaso, odkoder se je odslonil gol greben. Vrh je bil čisto pred mano. Zdaj sem začul cingljanje zvoncev nekje pod jaso. »Koča!« Tako se je komaj Kolumb razveselil Amerike. Tipal sem v temi za glasovi, ki so mi bili slajši od siren. Truden in potolčen, kakor sem bil, sem si že zaželel počitka. Izluščila se je

silhueta koč s šiljasto streho. Pastir! Odzval se je šele po drugem klicu. Spal je že. S težavo, že napol v spanju, je priložil nekaj drvc na žerjavico, da sva se mogla videti. Pristavil je potem ponev mleka, ki me je izborno okrepčalo. Osmi križ ima že na plečih, ves otročji se smehlja in ponavlja vsako drugo besedo po tri- ali štirikrat. Po svojem sivozaraščenemu obrazu me je spominjal na nekega apostola pri zadnji večerji. Sicer pa tip prave dobričine. Vrgel mi je na tla otep slame, toliko, da je bilo za zglavje. Več ni mogel, ker ni imel. Potem je šel še enkrat pogledat k živini, ki je poglela okoli koč, zapahnil vrata in se trudoma skopal na borno ležišče. Trenotek kasneje je že smrčal. Jaz sem se zavil v šotornico, odmaknil njegove coklje, ki so mi neprijetno udarile v nos, pa me je tudi kmalu zmanjkalo v spanju, ki ne more biti slajše na mehkih blazinah.

Skrb pa ne zaspí. Ždi v kakem kotu možgan kakor lačen pajek in ker ne zna meriti časa, postane nestrpna, dirne brezobzirno v živce, da planeš po kronometru in ji poveš, da je še prezgodaj. Nato se zopet umiri, toda ne za dolgo. Tako spanje je baš toliko, da se ubije čas. Iz vojne smo ga prinesli in nam bo ostalo morda do prezgodnjega konca... Zavidal sem tega »Kralja planine visoke«, ki je vlekel dreto, pa če bi mu stala bajta v plamenih.

Trdo in hladno mi je postalo na tleh, pa sem se na tihem pobral in sedel na klop, da počakam prvega svita. Mesec je sijal skozi široko špranjo, da mi ni bilo preveč dolgčas. Ko sem potem odpahnil vrata, se starec niti od tistega škripanja ni prebudil. V polumraku sem se namenil gori na jaso. Dobro pot so napravili od tu Italijani na vrh, škoda da niso še kake koč!

Visok, lesen drog moli iz kupa kamenja, nekaj rjave bodeče žice leži naokoli, spomin na blazno vojno, ki je priromal sem gori po svoj neslavni konec. Na velikem kamenu je zaznamovana višina 1562. Na vrhu sem torej. Sedem na tisti kup kamenja, da bi se bolje zavaroval pred vetrom, ki tišči od zahoda. Krasna panorama! — S prostim očesom vidim koč na Kredarici, razločim iz sivine Aleksandrov Dom. Triglav in Škrlatica sta že prebujena. Bliže mene dremlje Ratitovec, Pod njim sto kotlin. Tam Pokluka, Jelovca, Kamniške planine v prozorni halji. Pod Šmarno goro se leskeče kos Save. Tu Polhograjski Dolomiti s svojimi cerkvicami, tako čudno zgnetení. Za Krimom Slivnica, Cerkníško jezero, nad katerim se leno vlačijo jate megel. Snežnik se mi vidi tako nizek, da ga komaj spoznam. Toda, kje je solnce? Ne bo ga. Ura je že pet, nad Ljubljano in Dolenjskimi griči je vse zmráčeno. Včeraj bi bil moral priti. Pastir je dejal, da je videl borovniški most, kakor že dolgo ne. Kdo ugane lefos to vražje vreme!?

O — kaj pa to? Kaplje? Dež? — Ozrem se v tisto žalostno stran naše zemlje, odkoder prihaja ta neprijazni pozdrav. Bledovijoličasti oblaki se pode z veliko naglico. Zakrili so Porezen, na Triglav že segajo. Nazaj, prijatelj, morda pride še kaj hujšega! — Uberem jo po grebenu h koči. Starca ne najdem več. Doli pod gozdom čujem živino. Počakam, da poneha naliv, kar ne traja dolgo. Potem se spustim po stezi, ki pada pod kočo v dno žleba. Tam se dobiva s pastirjem. Smehlja se kakor snoči, čeprav mu curlja voda od mahedravih krajev klobuka. Bedasto me zija živina, ko mu izročam preostanek svoje zaloge. Nato hitim dalje po žlebu, dokler ne pridem na dobro nadelan kolovoz, ki me kmalu pripelje k že omenjenim skladanicam in na žago. Ta pot je menda najboljša in ne bilo bi napačno, če bi jo kdo markiral.

Blegaš je prav hvaležna in lahka partija tudi z zapadne strani. Nujno pa mu primanjkuje na vrhu vsaj skromnega zavetišča pred vetrom. Prostora je tam dovolj, lesa in kamenja v neposredni bližini na bogato izbiro, treba je samo, da se zgane nekaj pogumnih rok. Ovir menda ne bo delal nihče. Gotovo bo potem obisk boljši nego doslej. Sčasoma pa bo treba misliti še korak dalje, recimo kar brez ovinkov: Blegaš mora dobiti »Tavčarjev Dom«!

IZ POZABLJENIH PLANIN.

Spisal Krpelj. (Zorko J.)

Ob štirih popoldne odhod iz Zatoľmina, je bil sklep! — gdč. Mici pa še ob pol petih ni bila gotova s svojo planinsko toaľeto, in to v svoji ljubljeni domačijici. (Povem vam pa, da je gdč. Mimi najboljši turist v Tolminu.)

Lep sprejem sva torej dočakala zapoznela ob petih v Zatoľminu, — in ne vem, kaj bi se nama pripetilo, ko bi obče pozornosti ne obrnil náse bratranec Rudi s svojim lepim, čisto novim slamnikom (za 3 lire), ki je baje zelo higijeničen, ker je zračen (saj celo dež propuščá!). — Tovariš Kr. se je postavljáľ z elegantnimi čevľji (menda shimmy), s prvovrstnimi »Palma podpetniki«. —

Koncem koncev se le izderemo in krenemo po stari avstrijski vojaški cesti, po severnem pobočju Mrzlega vrha proti Krnu. Te vojaške ceste, ki so jih polne naše planine, posebno Krn, onemogočujejo vsak užitek. Ves dan opletaj po robatem grušču teh kolovozov, oz. boljše, tovornih poti, ki te na vsak korak spominjajo neizmernega trpljenja bednih ľjudi, ki so todi hodili in tvorili skozi viharje ognja in železa največkrat v smrt. — Nehoté uide pogled v

dolino — doli pod nami; v zapuščeni grapi ob Tolminki samuje vojaško pokopališče; drugo tam doli ob Soči ni vidno.

Vreme pa kislo in žalostno. — »Jupiter Pluvius usmili se nas!« Kaj še! — Poslal nam je tako ploho, da nam je še črno razpoloženje opral. Rudijev slamniki je prvi prešerno zarežal, z veliko odprtino preko srede, kjer so popustili šivi in slamninarski lep. Hujšega ni bilo ne za Rudija ne za nas.

Tudi je dež kmalu ponehal, doli na zapadu se trgajo oblaki. Ob poti leže od časa do časa kupi železa, ostanki granat, bomb, min, žičnih ovir, zarjavelih konzervnih škatelj; železje ljudje nabirajo, da ga prodajo za majhen denar. Mogoče bodo iz tega še kdaj granate? — Pri vojaškem vodnjaku se napijemo vode. »To so pa vendarle pametno naredili«, vzklikne človek zadovoljno, ko koprneč žeje sopiha k velikemu koritu.

Na planini Pretovž smo, na sedlu med Mrzlim vrhom in Slemenom. Bože mili, kakšno razdejanje! — Jarek pri jarku. Večnodobra narava, hvala ti vsaj za ta osat in trnje, s katerim si bohotno prepregla te spomenike človeške delavnosti!

Odpri se nam pogled v Soško dolino pod Kobaridom. Solnce je že zašlo za kobariškim Stolom; ozka proga jasnega neba med črnosivimi gromadnimi oblaki in mračno maso Matajurja je zagorela v fantastičnem rdenju, ki slabotno odseva v vijugasti Soči, globoko pod nami, kakor na dnu ogromnega temnega kotla, ki je predrt le v majhnem delu na zapadu med Matajurjem in Stolom, kjer pogled sproščen spolzne ob dolgem pobočju Stola na dolgo verigo Karnskih Alp in Dolomitov, ki kakor žareč zid obroblyajo Beneško ravnino. Neposredno na desni rde mrke čeri Maseljnika in za njim Krn. Njiju pobočja postanejo nižje pod nami bolj položna in preidejo v majhno ravninico, s katere padajo spet strmo k Soči. Na tej, skoro bi dejal, terasi leže vasice Krn, Vrsno, Libušnje. Ali se zdi čudno, da se je »Goriški slavček«, Gregorčič, rodil v tem rajju?

Že v poznem mraku smo dospeli na planino Sleme, ki ždi na severni strani tik za sedlom med vrhom Slemenom in Rdečim Robom. Pot je vodila tokrat po zapadnem pobočju Slemena, torej na strani proti Soči, preko strelskih jarkov in v velikem delu po njih. Na desni so zijala iz pobočja od časa do časa žrela »kavern«. Med noge se nam je zapletla bodeča žica, iz mraka pa je škripala ob vetru zarjavela pločevina, ki jo je piš utrgal od kake polrazpadle strehe jarka.

Vprašanje prenočišča je grozeče vstajalo v naših dušah, ko smo se bližali planšarskim stanovom. Seno na podu nad obširnim hlevom nam je dalo prenočišča vsem. Toda zaspati ni moč —

preveselo je vse razpoloženo. Iz vseh strani priletajo iz temine dovtipi, bruha smeh. Pod nami pa šklepečejo kravji zvonci, hrustajo prežvekujoče krave in puhajo vročo sapo pod strop.

Končno smo se le umirili. Toda ti kravji zvonci! Objemal me je že spanec, ko zagromi pod mano, glava mi omahne nazaj, krave pod nami trgajo po verigah — tovariši pa v krohot. — Opazili nismo prej, da je v podu ob strehi odprtina za klajenje živine. Ko sem se slučajno premaknil, mi je zdrknil nahrbtnik, ki mi je služil kot zgjavje, s hruščem v prazne jasli. To odkritje mi je prišlo prav; ko sem reševal nahrbtnik izpod kravjih zob — seveda sem se pri tem poslužil odprtine v podu — sem jim odvezal žvenketajoče zvonce.

Stanove za planino so bili sezidali že po vojni. Vsenaokrog so razsejane ruševine vojaških zgradb, betonskih jarkov, vzpenjače iz Pologa, tovornih poti in stez. Iz planine smo zlezli naravnost na vrh Rdečega Roba (1916 m), preko razpadlih jarkov in poti. Na vrhu šele se oddahnemo od vtisov razdejanja, dasi še vedno ostaja v dušah mračno razpoloženje. Poželjivo se vsesavajo pogledi v bujno zelenje, ki je prerastlo rdečo opoko, ki daje vrhu ime.

Pot nas vede po grebenih vzhodne doline Lužnice, koder vede stara pot S. P. D., ki ji je C. A. I. markacije skrupulozno prepleskal. Pri tej priliki pripomnim, da se je v Trstu pač obnovilo »Plan. Društvo« kot pravni naslednik S. P. D. na slovenskem ozemlju v Italiji, a dedščino je prevzel C. A. I.

Na malem vršičku, vzhodnem odrastku iz glavnega grebena, kraljuje, nad vencem jarkov, ki ga obdajajo krog in krog, med kupom ruševin barak, ogromen spomenik okorne oblike (kombinacija kocke in piramide), kakor starinski mavzolej grób, mračen, brez napisa.

Vrh ostrega Škofiča (2178 m) je kakor orlovsko gnezdo zgrajena mala betonska zgradba, okrog nje ostanki lesenih barak. Po strmih, rušljivih skalah zapadnega roba Škofiča, kjer je opaziti semintje ostanke strelnih jarkov — žične ovire se vlečejo po njivah na severni strani tega grebenčka, precej globoko pod nami — se prikobalimo na sedlo proti Maseljniku; ta na severu zaključuje dolino Lužnico, ki ima kmalu ob svojem začetku malo, a globoko jezerce.

Dolg, mizast greben Maseljnika (2163 m), ki ga loči od vrha Krna le negloboko sedlo, je strašno preoran. Ogromne skale in bloki betona, prepleteni in zvezani z železjem, žičjem, premečkanim pod skladi, leže razmetani, oslonjeni eden drugega vsevprek, kakor bi se gigantska roka igrala z njimi.

Po betonskih stopnicah med jarki in kavernami — na levi nam vstane spominska plošča z bronastim reliefom: spomin padlim alpinom — pristopimo na sedlo pod vrhom Krna (2245 m). Tu se začne »terra sacra«, to se pravi, da moramo prelezti žične ovire, ki jih ne bodo nikdar odstranili, če hočemo na vrh Krna; ter, da na vrhu, oz. tik pod njim, lahko prehodimo cel sistem rovov, ki se zajedajo v skale in vrh na več mestih popolnoma prevotlijo. Ostanki barak, dobro zgrajeni ter popravljene jarki in hodniki vodijo po zapadnem, drežniškem robu daleč navzdol k drugim barakam in k cesti, ki vodi po južnem pobočju v Drežnico. Na mestu nekdanjega spomenika žalostnega spomina — stoji sedaj približno meter visok betonski kamen; ta ima na vrhnji ploskvi radialno vklesane črte, ki kažejo smer k različnim vrhovom, kojih ime je poleg žarka vtisnjeno.

Medtem se je vreme poslabšalo. Med obedom nas je zalila megla in pričelo je pršiti. — Stopimo v zavetje barake. V tesni zgradbi nam sicer ni bilo dolgčas, pesem se je vrstila za pesmijo, dovtipi vseh barv in »kalibrov« so leteli na dan, posebno nikdar molčeči Evgen je odprl zatvornice zgovornosti — toda vreme se je izpreobračalo v vihar s točo in šlo je že na večer. Naša zgradba ni več zadostovala. Trije tovariši jo mahnejo naravnost domov, čez vas Krn; ostali — velika večina — pa na planino Na Polju, ob Krnskem jezeru, ob silni burji. Tu se je dopolnila Rudijevega slamnika usoda: odneslo ga je v jarek, razcefranega.

Na planini Na Polju se je zgodilo natančno isto ko na planini Sleme, le dveurno sušenje je bilo v nameček — ter dva kotla polente z ravnotoliko mleka. —

Divno jutro nas je pozdravljajo, ko smo vstali. Pobeljeni vrh Krna je blestel na zapadu v kristalnočistem vzduhu.

Na slavljenih krnskih in zakrnskih cestah se je dopolnila usoda elegantnih čevljev: tovarišu Kr. je odletela peta, s prvovrstnim »Palma-podpetnikom« vred. Groba, nekomodna dereza je za silo sicer nadomestila peto, vendar je moral ubogi Kr. po najkrajši cesti čez Prehodce domov. Tovariš Sk., ki ga je čevljev ožulil, ga je spremil. Kmalu nato sta se odcepila od glavne skupine še Rudi in tov. P., ki sta se odločila za Triglav, čez Bogatinsko sedlo in planino Na Kraju.

Solnce nas je krepko grelo po sicer ne prestrmem pobočju Lanševice (2003 m), koje dolgočasni široki hrbet smo dosegli v dobrih dveh urah hoje od Krnskega jezera.

Na jugozapadu je žarel Krn in v vsej svoji raztezni grebeni, ki smo jih prehodili včeraj, za njimi pa Beneška planjava z medlo bleščečo ploskvijo — morjem; na jugovzhod se je vil v daljavo nepretrgan greben z Bogatinom, Škrbino, Gredico, Črno Prstjo, ki

se zdrobi preko Ratitoveca v Škofjeloške hribe in proti jugu prehaja preko impozantnega vrha Porezna v Goriško - Notranjske planote; od zapada proti severu se razteza beli masiv Kanina — na levo od njega se blišče v daljavi obeljeni vrhovi Karnskih Alp — za njim, kakor gotski stolpi, vrhovi Montaža in Viša, dalje onstran Trente, naš neposredni vis à vis — Bavški Grintavec, Jalovec, Mangart s svojimi strmimi pobočji; na severu štrli v popolnoma neskaljeno ozračje seveda neizogibni Triglav. — Vsa obmejna veriga: Lipova Špica - Lanševica - Črna Prst nudi gledalcu krasne razglede — slike polne kontrastov, ki so neprimerno globlji nego kje drugod v Triglavskem pogorju, ker se stavi nasproti strahotnim velikanom kot enako pomemben činitelj zelenoobraslo Goriško - Notranjsko gričevje; temu kontrastu se končno pridruži še čisto nov činitelj: Beneška ravnina z morjem.

Obmejni greben od Lanševice proti severu, proti Kolu (2001 m), postaja čedalje bolj zanimiv. Mizasti vrh Kola nad belo steno, ki kipi iz zelenja pašnikov in rušja, se prijetno odreže od ostalih vrhov, s svojimi visokimi horizontalnimi plastmi. — Z južne strani je lahko doseči vrh, najti je treba le prehode čez navpično padajoče stene do pet metrov visokih plasti iz zelo trdne skale, ki tvorijo nekak podstavek vrhu. Iz teh zadnjih teras pa ni možno priti naravnost na vrh, čez steno; obiti jo je treba na vzhodni strani.

Nenavadno zanimiv razgled se odpre s tega vršička proti severu in deloma proti vzhodu. Na obe strani se raztezajo čisto položne terase, večji del iz bele, trde ter neobrasle skale, le semintja prekinjene po otočkih rušja ter presekanе po ozkih žlebičkih, izjedenih od odtekajoče se vode v živo skalo. V večjih razdaljah so obsežnejše udoline in mali grički, ki niso drugega nego na osnovni terasi sloneči odlomki višjih plasti. S svojo krepko poudarjeno horizontalno linijo ter z jasnim barvnim kontrastom med belino skale ter zelenjem rušja, napravi pokrajina močan vtis skoro monumentalnosti pa tudi skoro bizarnosti.

Prehod z vrha Kola na dolnjo teraso je zelo zanimiv, ker so posamezne plasti do 5 m visoke s čisto navpičnimi stenami; odkrušenega materijala sploh nič ni, razen kakega ogromnega bloka, ki leži osamel na terasi. — Vrh Kola, opazovan iz severa dolnje terase, kaže lastnosti, ki smo jih pripisali pokrajini proti severu, še v stopnjevani meri. Človek ima naravnost vtis, da ima pred seboj egiptovsko piramido.

Ker nas je obed vrh Kola precej zamudil, nam čas ni dopuščal, da bi šli še na Čelo (2227 m), ker smo še ta dan hoteli na vsak način doseči svoj cilj — Vogel (2348 m). (Lipovi Špici smo se itak morali

odpovedati). Po dolgih terasah in gručastih jarkih, ki jih sekajo, smo obšli na vzhodu zelo strmo čelo. Iz doline med vzhodnimi odrastki Čela in Vogla, ki se zdi kakor ogromen kamnolom z vsevprek razmetanimi skalami, smo opazovali nje gornji zaključek v malem vrhu na sedlu med obema vrhuncema, ki napravlja nenavaden vtis s svojo razruvano obliko in z naproženimi bloki, ki groze, da zdajdaj zgrme proti nam.

Na Vogel — po jugozapadni strani — smo se morali vzpenjati malo bolj pazljivo, po do 60° strmih zarasleninah nad navpičnimi pragovi ter deloma po skalah. — Solnce je ravno zapadlo na Bavški Grintavec, ko smo dosegli vrh. Razgled nepopisljiv — v poznem mraku — dasi kaže v bistvu iste poteze ko oni z Lanševice.

Med malim prigrizkom na vrhu in razgledavanjem se je že močno zvečerilo — večernica je že migljala nad Tičarico — mraz nas je pretresel. — Po strmem žlebu na vzhodni strani vrha smo z vzajemnim pomaganjem prilezli v grušč pod Voglom ravno do teme.

Tu se je začel križev pot. Poti tu ni nikjer nobene; edina orientacija k koči Triglavskih jezer nam je bila Tičarica, dokler jo je bilo videti. Spočetka nas je vodila pot po skalah in sipinah pod Voglom proti jugovzhodu v dolino, od tu pa naravnost k našemu cilju, čez ne posebno visok terasast greben. Pot je silno neprijetna: plezati čez pragove navzgor, preko jarkov med njimi, preko skalovja, kar je še posebno oviralo ruševje. Semintje ni bilo najti prehodov čez pragove, ki smo jih morali zato obhajati ter s tem odjenjevati od svoje smeri.

Vtem je nastala popolna tema — meseca v tem času, prve dni avgusta — ni bilo. Zvezde so nam le za silo razsvetljevale pot. Nad Tičarico je izšel Mars, ki nam je v veliki meri služil v orientacijo, ker nam Tičarica kmalu ni bila več vidna. Pot vedno težavnejša radi nadležnega ruševja, jarki vedno globlji in težavneje prehodni in tudi zelo slabo vidni. Trudnost se je začela oglašati — gospodični Alma in Mici sta že dosledno zaostajali (sicer pa moram priznati, da tako lazenje pač ni lahka stvar!); potrebno je bilo, da ju je kdo spremljal. Jože in Maks sta navadno utirala pot. Pri nekem globokem jarku je prišlo skoro do preloma v družbi. Naša predstraža je že parkrat brezuspešno naskočila jarek, že sama »obcagana«, če smo sploh še na pravi »poti«, gospodični sta se uprli, da sploh ne gresta dalje, dasi je bilo jasno, da tam ni bilo mogoče prenočiti, ker nismo imeli dovolj tople odeje niti ni bilo mogoče zakuriti svežega rušja, sam pa nervozen, da bi se položaj enkrat zjasnil. — Končno smo mesto le premagali ter jarek obšli. Na grebenčku nad jarkom smo

okrog ene ure po polnoči, po dolgem času spet zagledali Tičarico, zdaj že močno približano, pred seboj. Razpoloženje se je popravilo.

Z grebenčka smo morali prelezti približno 200 m široko do 40° strmo, močno gladko ploščo (ki je vidna s poti malo nižje pod kočo Trigl. jezer), nato pa prelezti dolinico, ki jo deloma prekorači, deloma pa izrabi pot od koč Trigl. jezer k planini »Na Kraju«. Nikakor ni bilo lahko najti prehod preko 50 m visokega navpičnega praga v temi — poleg tega z rušjem obrobjenega in zato nepreglednega. Po dolgem iskanju smo le iztahnili prehod, blodeč po policah med poedinimi plastmi, ki so sestavljale prag.

Nad pragom sem po kompromisni odločitvi šel iskat prehoda, medtem ko bi ostali počakali na uspeh akcije. Gospodični sta to tudi izvršili, Jože in Maks pa sta nas pustila enostavno na cedilu in sta odšla. Ob zori smo mi dosegli markirano pot nad koč Trigl. jezer. Mi trije, užaljeni, smo jo mahali svojo pot v koč brez ozira na klice ostalih. V koči smo šli takoj spat. Ob štirih popoldne smo se prebudili. Turisti s Triglava so nam pripovedovali, da je dr. Jug letos (1924) že štirikrat preplezal sev. Triglavsko steno.

Na povratku na planino Na Kraju — kjer smo prenočili — se je naša družba zopet polnoštevilno sešla.

Drugo jutro smo blodili po skalah in rušju, da smo dosegli vrh Bogatina (2008 m), ker nismo hoteli po vojaški cesti — ki smo jih bili vsi do grla siti — na Bogatinsko sedlo in odtod preko Malega Bogatina (1977 m) na Velikega.

Preko planine Kal smo jo primahali na večer v Tolmin.

DINARA. (1831 m).

P. Cevc.

Moja planinska žilica ni mirovala, dokler se tudi to leto (1925) nisem povzpel nekoliko »višje« nad navadne višine, akoravno ne bivam v turistični Gorenjski, ampak v vroči Dalmaciji, kjer je planinstvo še komaj v povojih: brez koč, potov, markacij, klinov, žic in turistovskih — nesreč. Toda kaj bi se oziral na slovensko planinsko razkošnost! Glavno je, da so tudi v Dalmaciji gore, visoke, strme, lepe...

Veriga Dinare, če vzamemo Dalmacijo po dolgosti, leži v njeni sredi in je naravna meja med njo in Bosno. Najimpozantnejši vrh v severnem njenem delu se imenuje Dinara; po njem je celo to gorovje dobilo svoje ime.

Za ta vrh sem se odločil dne 27. VIII. 1925, a drugi dan ob 5. uri zjutraj me je že vlak vozil iz Šibenika proti Kninu, zadnji

postaji pred nameravano turo. Namesto ob 9. smo prispeli v Knin šele ob $\frac{1}{4}$ na 11. Jeziti se zaradi kaj takega, bi bilo morda upravičeno tam kje v Mojstrani; pri tukajšnjih železniških razmerah sem zahvalil Boga, da ni bilo še večje zamude.

Urno sem zbral svojo gorsko opremo, skočil iz vagona ter jo mahnil, po naravnih, nekdam vulkanskih tleh, proti Topolju. Zvedavost, s katero so me od vseh strani merili, me je prepričala, da je planinec za ta kraj redka prikazen. Vreme je bilo krasno, brezoblačno in solnce visoko; zato silna vročina; kmalu sem mehčal trdo cesto s pristnim turistovskim znojem.

Po enourni hoji sem prispel pri Topolju do soteske, v dnu katere se poraja reka Krka, znana po svojih slapovih. Presenečen sem obstal pred njeno krasno zibelko, kakršne nima noben kraljevič. Ne samo njen zadnji skok pri Skradinu, kjer konča svoj tok z velikanskim slapom, ampak tudi ta njen prvi korak, ki ž njim mogočno stopa v življenje, je prizor, ki se ne da opisati.

Naprej se cesta vije kačjevijugasto, ker se gorovje, ki obdaja cesto z desne in leve strani od izvira dalje, neprernehoma zajeda eno v drugo, kakor zobata kolesa pri vrtenju. Ti ovinki so mi sila presedali; obiral sem se že skoraj dve uri in nisem srečal žive duše. Sam samcat sem hodil, kakor svetopisemski vrabec na strehi. Le dolgorepe martinčke sem srečaval ob cesti in pisana kača se je solnčila na obpotnem pesku — reva se je bolj prestrašila mene ko jaz nje. Neprijetnost samote so mi kolikor toliko preganjali kameniti stolpi na obojestranskih bregovih in podzemeljske jame, ki jih je tu več.

Blizu triurna hoja od Knina sem po napeti cesti mi je zbudila željo po počitku; rad sem ustregel temu občutku, saj je cesta za mene vedno najtežji del ture. Ravno sem sedel in se zamislil, kako lepo bi bilo, če bi se turist po cestah le vozil; računal sem, koliko energije bi si s tem prihranil za gorska pota: ko zaslišim nekakšno brenčanje; kaj bo to? Ozrem se in v oblaku prahu prifrči mimo — poštni avto! Lahko si je misliti, kako mi je bilo pri duši. Ko bi bil v Kninu vedel zanj, bi si prikrajšal 15 km neusmiljene ceste. Res, da se nisem na kninskem kolodvoru nič ogledal; toda dvomim, da bi tam kaj našel napisanega o tej avtomobilski zvezi; saj sem celo v Šibeniku na kolodvoru zastoj iskal, kje naj bi bil izvešen vozni red železnic. Pozneje sem izvedel, da vozi ta avto vsak dan iz Knina čez Vrliko in Sinj in nazaj, torej v podnožju Dinare; za planince obiskovalce tega gorovja torej kakor nalašč.

Sedaj pa, kar je, je; oprtaj nahrbtnik, pa hajdi dalje! Saj ni več daleč: še en ovinek in pred menoj stoji, kakor bi ravnokar

izrastla iz tal, navpična zahodna stena in vrh Dinare, v vsej svoji lepoti in divji strahoti. Solnčni žarki so se vprli v njo, jasna mi je bila na njej vsaka brazda, vsaka skala in razpoka. Kar pozabil sem na avto, žejo, glad, nahrbtnik — na vse. Imel sem le en občutek, občutek, ki dviga človeka kvišku . . .

Zapustil sem utrudljivo cesto in zavil na levo k dvema mlinoma, ki samevata v suhi strugi, po kateri ob deževju drvi hudournik. Pri tem odcepu s ceste sem videl na skali v mogočnih rdečih črkah »H. P. D.« in nato rdeča znamenja. Markacija je tu! Da vodi na Dinaro, sem sklepal, dasi ni bilo nobenega napisa. Koj pri hišah sem pa izvedel, da markacija ni izpeljana do vrha in da je pot čez Podič, koder sem jaz imel namen iti, krajša. Nič zato; saj nisem poseben pristaš markacij, ker le brez njih pride moja orientacijska izvedenost do veljave in me privede do pravega užitka.

Tu pri hišah sem počival eno uro in se krepčal.

Okrog mene se je zbralo vse, kar je bilo v hiši živega; kajti človek, ki gre na Dinaro, a ni pastir, je za te ljudi nepojmljiv. Zlasti neki starec kar ni mogel razumeti, kaj me gori nese, ko nimam tam ovc. Dve dekleti sta zvedavo gledali mojo kuharsko umetnost na samovarju; prijazno pa sta mi postregli s soljo in mi pomili samovar. Mladi Jovo je o mojem brašnu končno izjavil v svoji modrosti, da bi on raje vse to tu doli pojedel, nego na Dinaro vlačil.

(Konec prih.)

KOTIČEK.

„PLANINSKI ČAR.“

Priobčil Planinoljub.

Veleturist in prirodoljub Franc Tursky pravi o planinstvu in o sebi kot planincu: *

»Kaj naju je brigalo — vračal se je s tovarišem s ture v Dolomitih — da sva bila na potu domov zaradi najine razdrapane zunanosti predmet zasmehljivih opazk! Saj sva nosila v svojih srcih osrečujoče zadoščenje, da sva okusila veselje, najinim zasmehovalcem nedosegljivo in zato nerazumljivo. Nam, ki se nam naravni užitek, očiščen po težki borbi, zdi že sam zadostna bojna nagrada, je lahko popolnoma vseeno, kako o nas mislijo in sodijo nasprotniki planinstva.«

»Hribolazec ne išče samo lepote, ampak tudi nevarnost; a nevarnost, ki se ji človek ne prepušča slepo, marveč jo skuša premagati z vajo, spretnostjo in vztrajnostjo.«

Ko je preplezal opasno steno Winklerturna v Dolomitih, vzklikne: »Burno mi bije srce, kri vre v mojih žilah in veselo razburjenje mi pretresa prsi. Veselje,

* V knjigi »Höhenzauber«.

da sem izvršil, kar je bilo mogoče samo malokaterim izvoljenim, samo popolnoma izkušenim plezalcem.«

Na vrhu: »Popolnoma drugače je tu na strmi gorski višini nego spodaj v sopari dolin in v dimu mest. Tukaj ni razlike med bogatim in bednim, visokim in nizkim; tukaj velja samo vprašanje: Imaš li pogum v svojem srcu, moč in vztrajnost v svojih mišicah in kitah?«

Pri spominu na zlato, ki so ga nekdanj dobivali v Visokih Turah, pravi pisatelj: Zlati vrelci so usahnili, gore pa so ostale in so nas naučile črpati iz neusahljivega vrelca svoje lepote ter krepčati ob njej telo in dušo. Le sem gori, vi ubogi in utrujeni od boja, ubežite vsakdanjosti vsaj za kratko dobo časa! Z vsakim korakom v višavo zbeži del vaših skrbi, tako kakor se umaknejo padajoče sence noči pred zmagovito svetlobo dneva!

»Alpinizem, ki so ga popolnoma primerno označili kot demona, je strast, bistveno sorodna vsem drugim strastem, pač pa mnogo vzvišenejša nego one. Alpinizem sili cvet naše mladine v naravo gorā in učini, da se — kakor gorjanec — utrdi in ojekleni, dočim mladina v velemestu z njegovim lahkožitjem le prelahko zaide na usodne stranpoti.«

»Vse, kar vidimo, čutimo in doživimo na gorah, nas dviga visoko nad hrup in vrvenje vsakdanjosti; vsled tega napolnjuje človeške prsi z največjo srečo in najčistejšim veseljem.«

»Veselimo se solnea, ki nam sije tako čisto in jasno v srce, kakor nikomur tam spodaj v zamolklji in prazni vsakdanjosti. Veselimo se tako iskreno, ker stojimo nad vrvenjem sveta, prosti njegovega hlastanja in nemira, oproščeni njegove budalosti in nečimernosti in neodvisni od vsakega pritiska in sile, ki ž njo pritiska na naše duševno počutje.«

»Kmalu po prihodu na vrh smo zapisali svoja imena v spominsko knjigo in smo listali po njej. Tu se nahajajo ne samo imena znanih borcev v kraljestvu gora, pogosto naletimo tudi na podpise mož, ki igrajo pomembno vlogo v znanstvenem, umetniškem ali gospodarskem življenju. In ni zgolj slučaj, da spadajo mnoge veličine našega naroda med kribolazce. Kdor v gorah stremi kvišku in navzgor, najde tudi v življenju pot v višavo. Kdor se je tam zgoraj naučil, da se ne ustraši nobene zapreke, doseže tudi tam spodaj več nego bojzaljivec — več ko vsakdo, ki ni na enak način okreplil in ojeklenil telesa in duše.«

»Uboga svojat, ki tam spodaj utaplja večere v pivu in na brezumen način zapravlja svojo življenjsko moč, ki je premehužna in prestrahopetna za težavne in drzne poti k visokim božjim oltarjem; ti so postavljeni samo za one, ki svoje telo v strogem zatajevanju jeklenijo za moč in vztrajnost, si krepijo pogum in zaupanje vase, da zrejo nevarnosti, smrti v trdi obraz.«

Nekaj čudovitega leži v trenutku, ko se planinec vsede na vrhu gore, da počiva v solnčnem miru vrhunca in ima samo še nebo nad seboj, ves svet pa leži ob njegovih nogah. Blaženost brez mej, veselje brez mere!

Ob povratku s ture: »Naslednjega dne sva korakala moja žena in jaz ob jutranjem svitu s smučmi na hrbtu po Dunajskih ulicah. Srečalo naju je par ponočnjakov, ki so se vračali domov. S klecajočimi koleni in z »mačkom« na obrazu so šli mimo. Midva pa sva se smejala tem klavernim junakom in sva se veselila sveže moči in veselja nad življenjem, ki sva ju sveže nosila s seboj.«

»Gore se maščujejo nad njim, ki jih ne spoštuje, ki s človeškim bahaštvom vdere v njihovo kraljestvo. Prijateljske so samo njemu, ki se čuti za zrnce prahu v orjaški naravi, samo onemu, ki se v ponižnosti skloni pred višino in

veličino. Lahkomiselnost v gorah bi vedno in povsod mogla privedi do nenavadnega konca. — Vi, ki ste prijatelji težkih in nevarnih podjetij, ne glejte na zavarovana pota v gorovju z enostranskega stališča športnika, niti ne glejte s preziranjem na potnika, ki se zadovolji z lahkiimi turami. Pomislite nasprotno, da je glavna vrednost planinstva v duševnih močeh, ki se budijo in gojijo vsled tesnega stika z visoko naravo — in verujte mi, da se nam odpira ne zgolj s stremljenjem za najvišjimi cilji, marveč tudi z najpriprostejšim potovanjem mnogostranski vrelec notranjega doživetja.

DRUŠTVENE VESTI.

P R A V I L A

»Asocijacije Slovanskih Turistovskih Društev«.

(A. S. T.)

§ 1. Namen združenja je, olajšati vzajemno podporo turistovskega dela v slovanskih gorah:

- a) z vzajemnim nudenjem članskih ugodnosti in z njih analogno ureditvijo;
- b) z redno zmenjavo publikacij;
- c) z rednim obveščanjem delovnih in organizacijskih metod, kakor tudi dogovorov, sklenjenih z drugimi društvi, bodisi člani, bodisi nečlani Asocijacije;
- d) s sporazumevanjem o društvenih principih in analognem postopanju v vprašanih varstva narave, narodopisnega značaja, varstva turistovskih odredb, pri izposlovanju ugodnosti za člane, skrbi za naraščaj t. t. d.;
- e) z vzajemno propagando doma (v ta namen da vsako društvo v svojem organu posebno rubriko Asocijaciji na razpolago) in skupno v tujini;
- f) s shodi in drugimi skupnimi podjetji, zlasti s podporo za potovanja.

§ 2. Združena društva si ohranijo popolno samostojnost; kompetenca Asocijacije pa se razteza samo na interese in podjetja, ki so bila soglasno spoznana za skupna.

Ustanovni člani Asocijacije so: Bolgarsko Turistovsko Družestvo v Sofiji, Klub Českosl. Turistů v Praze, Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani in Poljske Towarzystwo Tatrzańskie v Krakovu.

§ 3. Za redne člane morejo biti nadalje sprejeta posamezna društva, ki delujejo za turistično povzdigo slovanskih gor — vštevši semkaj znanstveno raziskovanje naravnih in narodopisnih spomenikov — in ki imajo svoj sedež v kaki slovanski državi. Predlog za sprejem mora iziti od ustanovnega člana ali pravega rednega člana iz države prosilčeve.

Glasujejo samo ustanovni člani, t. j. dokler ni zastopanih več držav, B. T. S., K. Č. S. T., S. P. D. in P. T. T. in je za sprejem potrebna soglasnost teh članov, Ako država, v kateri ima svoj sedež društvo, ki hoče postati ustanovno, dotlej še ni zastopana, mora iziti predlog od kateregakoli ustanovnega člana.

Bistveni namen združenih društev je gradba in vzdrževanje zavetišč, naprava in vzdrževanje potov. Ne zadostuje samo publikacijsko in športno delovanje.

Za izredne člane morejo biti iz posebnih razlogov sprejeta ob soglasnem sklepu ustanovnih društev tudi taka društva, ki ne ustrezajo tem pogojem. Izredni član ne more biti zastopan v odboru. (Dalje gl. na str. 24.)

Pregled poseta

planinskih koč SPD, ki so v oskrbi **Osrednjega Odbora SPD** v Ljubljani, v I. 1925.

Sestavil Leopold Sparhakl.

Red. št.	Ime planinskega zavetišča	Število sobnih postelj.	Oskrbovana v letu 1925	Turistov posetilo od 1. I. 1925 do 31. X. 1925.											
				Podaniki SHS			Čehi	Nemci	Avstrijci	Italijani	Francozi	Angleži	Ostali	Skupaj	
				Srbi	Hrvati	Slovinci									
1	Hotel Zlatorog v Bohinju	48	celo leto	28	79	654	22	—	15	—	—	—	—	798	
2	„ Sv. Janez v Bohinju	76	celo leto	45	65	230	22	10	26	12	—	10	18	438	
3	Triglavski Dom na Kredarici	31	28/6 - 30/9	89	225	1905	71	8	15	18	—	4	—	2345	
4	Aljažev Dom v Vratih	30	18/6 - 30/9	91	347	2669	67	10	53	69	2	7	15	3330	
5	Staničeva koča	12	23/6 - 14/9	42	168	847	6	1	38	9	2	1	1	1115	
6	Aleksandrov Dom	14	28/6 - 14/9	71	150	1138	21	20	41	106	1	1	2	1551	
7	Vodnikova koča	6	28/6 - 29/9	38	104	672	8	18	16	37	—	—	—	893	
8	Malnerjeva „ pod Črno Prstjo	—	28/6 - 1/9	7	22	145	19	—	—	6	—	1	—	200	
9	Orožnova „ „ „ „	16	28/6 - 1/9	19	32	261	26	—	2	15	—	—	—	365	
10	Erjavčeva koča na Vrščicu	25	2/6 - 30/9	26	104	789	39	—	8	36	—	—	—	1002	
11	Kadilnikova koča vrh Golice	20	25/5 - 30/9	22	108	2655	17	6	202	11	—	4	4	3029	
12	Spodnja koča na Golici	16	25/5 - 30/9	18	195	1934	36	3	47	7	—	2	1	2243	
13	Češka koča na Ravneh	13	28/6 - 17/9	29	39	418	26	—	8	16	—	—	—	536	
14	Cojzova koča na Kokr. sedlu	16	28/6 - 14/9	13	70	826	22	6	5	—	—	—	2	944	
15	Koča v Kamniški Bistrici	14	celo leto	151	376	2808	169	11	48	9	2	7	—	3581	
16	„ na Kamniškem sedlu	12	7/6 - 12/10	9	52	1262	19	3	25	5	—	1	2	1378	
17	„ na Veliki Plauini	8	celo leto	3	30	900	3	6	22	2	—	—	—	966	
18	„ pri Triglavskih jezerih	25	7/6 - 30/9	—	203	752	21	5	30	61	—	—	3	1075	
19	Dom na Krvavcu, otv. 6. sept.	46	celo leto	8	38	1213	8	—	—	—	—	—	—	1267	
				428	709	2417	22078	622	107	601	419	7	38	48	27046

Opomba. O posetu planinskih koč naših podružnic sledi poročilo v prihodnji številki!

§ 4. Odbor Asocijacije se določi vedno za štiri leta, in sicer tako, da ima vsaka država tri delegate. Principijelno so to zastopniki ustanovnega društva, vendar pa more to društvo odstopiti nekaj glasov drugemu društvu iz svoje države, ki je bilo sprejeto za rednega člana. — Dokler bi se to ne zgodilo, imajo nadaljnji sprejeti člani iz že zastopane države samo posvetovalni glas.

Pri glasovanju odloča absolutna večina, z izjemo sprejemanja novih članov (gl. § 3.)

Odbor si izvoli predsednika in tajnika vedno za eno koledarsko leto, oba iz iste države. Sedež je sedež društva, iz katerega je bil izvoljen predsednik. Pisarna tega društva je obenem pisarna Odbora. To društvo nosi tudi običajne pisarniške izdatke; drugi izdatki pa se razdele na vse udeležence.

Sedež se menja po dogovorjenem redu.

§ 5. Poslovanje Odbora se vrši pismeno. Predlogi izhajajo vedno iz centrale kakega od združenih društev, ki jih izroča po svojem zastopniku predsedniku. Ta da predlog v cirkulacijo ter zahteva obenem odgovor.

Redni zbor se vrši enkrat na leto; razentega sklicuje predsednik Odbora ustne seje, ako se mu to zdi potrebno ali to želi ena država.

§ 6. Društvo, ki hoče izstopiti iz Asocijacije, mora odpovedati dogovor en mesec pred koncem leta. O razidu Asocijacije odloča absolutna večina ustanovnih članov.

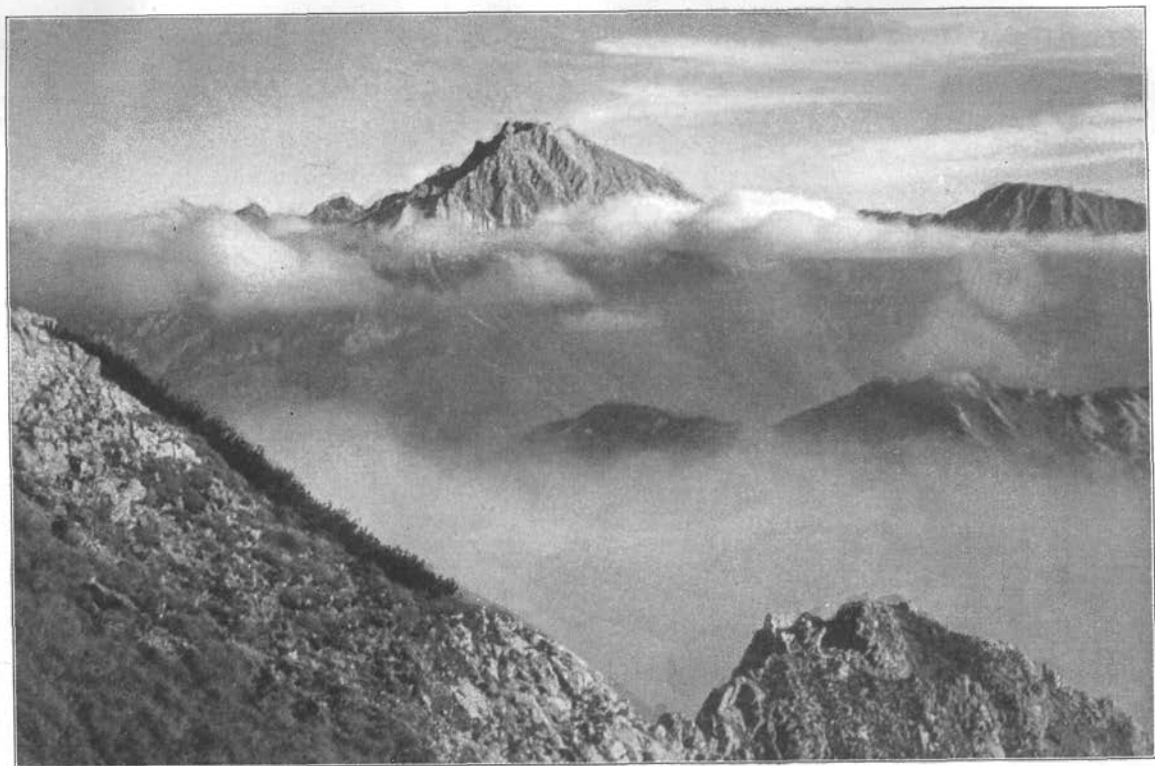
Planinski znaki. — Osrednji Odbor SPD v Ljubljani ima sedaj v zalogi novodošle, lepo izdelane velike planinske znake po Din 25.—komad in po 20 Din nove male zelo lične planinske znake za v gumbnico; za dame so mali planinski znaki na iglo. Ker je zaloga teh planinskih znakov le majhna, priporočamo članstvu, da si jih čim hitreje nabavi.

Naše slike. Kočna s Storžiča. — Diven pogled! V ospredju ostri rob 2132 m visokega Storžiča, iz meglovja se nejasno kažejo širni gozdovi globoke usedline, ki se je v njo zajedla bistra Kokra — onstran na vzhodu pa se iznad meglenega morja dviga v solnčnem svitu bliščeča se skalna piramida razkosane Kočne (2539 m). Za njenimi stenami toliko da se pokaže Grintavec (2558 m), čigar položnejši južni greben prehaja v ozko Kokrsko sedlo (na sliki v megli). Na desno zaključujeta sliko Kalška gora (2001 m) in Greben (2223 m). T.

Od upravnštva in uredništva. »Planinski Vestnik« izhaja dvanajstkrate na leto. Dobivajo ga le naročniki; naroča se pri Osrednjem Odboru SPD v Ljubljani, Selenburgova ulica 7; naročnina je na leto 40 Din, za inozemstvo 60 Din; plačuje se po položnici poštne hranilnice. Naročniki naj se v vseh upravnih zadevah (naročba, reklamacije, slike) obračajo na omenjeni Osrednji Odbor. — Vse uredniške zadeve (rokopise, poročila za natis v Vestniku, literarna vprašanja i. dr.) urejuje urednik Dr. Jos. Tominšek, gimn. ravnatelj v Mariboru.

Vsebina: Dr. Josip Ciril Oblak: Etna. (st. 1.) — Dr. Klement Jug: Plezalni zapisniki. (st. 5.) — Vilko Mazi: Blegaš od zapadne strani. (st. 8.) — Zorko J.: Iz pozabljenih planin. (st. 12.) — P. Cevc: Dinara. (st. 18.) — Kotiček: Planinski čar. (st. 20.) — Društvene vesti: Pravila „Asocijacije Slovanskih Turistovskih Društev. (st. 22.) — Pregled poseta planinskih koč SPD, ki so v oskrbi Osrednjega Odbora SPD v Ljubljani, v l. 1925. (st. 23.) — Planinski znaki. — Naše slike: Kočna s Storžiča.

Urednik dr. Josip Tominšek v Mariboru. — Izdaja in zalaga Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani (Osrednji Odbor). — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.

Kočna s Storžiča

Fot. Janko Skerlep